

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6C/168/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414205377
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2016:5414205377.6

Rozhodnutie

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou JUDr. Janou Veselou v právnej veci navrhovateľa: O. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. P., I. J. XXXX/XX, zastúpená opatrovníkom E. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. P. I. J. XXXX/XX, proti odporcovi: OMIKRON TRADING LIMITED, so sídlom v Nerine Chambers, P.O.BOX 905, Road Town, Tortola, British Islands, zapísaná v Registri spoločnosti British Virgin Inslands pod č. 1503447, adresa na doručovanie: Bratislava, Vajnorská 100/A, zast. JUDr. Veronikou Kubrikovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Martinčekova 13, IČO: 42174716, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. so sídlom v Bratislave, Sienkiewiczova 4, IČO: 35862882 zo dňa 21.11.2014 č.k. IA-C/0714/0029.

II. Navrhovateľke sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 18.12.2014, navrhovateľka žiadala, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a. s. so sídlom v Bratislave, Sienkiewiczova 4, IČO: 35862882 zo dňa 21.11.2014 č.k. IA-C/0714/0029. V návrhu navrhovateľka ako žalovaný subjekt označila Poštovú banku, a.s., so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 4, IČO: 31 340 890.

Návrh odôvodnila tým, že dňa 15.12.2014 prevzala rozhodcovský rozsudok, ktorý vydal STÁLY ROZHODCOVSKÝ SÚD zriadený pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom Sienkiewiczova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 35862882. Podľa poučenia, ktoré je uvedené v rozhodnutí, z dôvodov uvedených v § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení predpisov v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku podáva predmetný návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 21.11.2014, sp. zn. IA-C/0714/0029, nakoľko nesúhlasí s právnou mocou rozhodcovského súdu v danej veci, keďže rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná, ale len spomenutá vo všeobecných obchodných podmienkach uzatvorenej zmluvy v bode 11, čo považuje za neprijateľnú podmienku. Ako sa už vyjadrila v žalobnej odpovedi rozhodcovského súdu, vo veci uzatvorenia zmluvy s Poštovou Bankou č. 1452834208, uznáva, že táto zmluva bola uzatvorená. Uznáva zákonný úrok z omeškania podľa súčasnej vyhlášky. Uznáva, že istina ešte nebola splatená v celej sume, ale žiada o prehodnotenie jej výšky z dôvodu, že od februára 2014 bol po telefonicknej dohode s firmou INVEST-KAPITAL tento záväzok splácaný v pravidelných splátkach, s tým, že jej bolo niekoľko krát povedané, že časť týchto splátok približne polovica, pôjde na istinu. Avšak z listiny "Aktuálny stav úveru", ktorú jej predložil rozhodcovský súd vyplýva, že na istinu nebolo pripísané nič od júna 2012. Namietá proti úrokom 24 % a to z dôvodu, že ich považuje za neprijateľné a aby bola táto zmluva posudzovaná podľa obchodného zákonníka. Žiada, aby bola posudzovaná ako spotrebiteľský úver.

Namieta proti bodu 4.6 obchodných podmienok, podľa ktorého sa platby klienta započítavajú najskôr na poplatky podľa sadzovníka, sankčný úrok, úrok z úveru a až potom na istinu.

V konaní súd konal ako so zákonným zástupcom navrhovateľky s jej synom E. Š.m, nar. XX.XX.XXXX, ktorý jej bol rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4Ps/4/2011-61 zo dňa 15.05.2012, právoplatným dňa 21.05.2012 ustanovený za opatrovníka, keď uvedeným rozsudkom bola navrhovateľke obmedzená spôsobilosť na právne úkony v oblasti majetkových vzťahov tak, že nie je spôsobilá disponovať s finančnými prostriedkami vo výške presahujúcej 20,- Eur týždenne a nie je spôsobilá robiť právne úkony, predmetom ktorých je nakladanie so všetkým hnutelným a nehnuteľným majetkom, ako aj prijímanie finančných prostriedkov vo forme úveru, pôžičky a uzatváranie poisťných, záložných a iných zmlúv, ktorých obsahom je nakladanie s finančnými prostriedkami (č.l. 32 spisu).

Odporca, Poštová banka, a.s., sa k žalobnému návrhu vyjadrila v podaní, súdu doručenom dňa 02.02.2015, v ktorom uviedla, že za neprijateľné podmienky nemajú byť považované všetky a akékoľvek ustanovenia obsiahnuté v rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, ale len také, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Zo slov " v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky" vyplýva, že § 53 ods. 4 písm r) OZ predpokladá platne dojednanú rozhodcovskú doložku v spotrebiteľskej zmluve. Ak v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky budú obsiahnuté ustanovenia, ktoré vyžadujú od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, tak tieto ustanovenia budú považované za neprijateľné podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ. Je nepochybné, že ak by zákonodarca chcel, aby akákoľvek rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve bola ako celok považovaná za neprijateľnú podmienku bol by to jasne uviedol v § 53 ods. 4 písm. r) OZ, a to napr. slovami "Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú dohody o riešení sporov v rozhodcovskom konaní." Vzhľadom na to, že § 53 ods. 4 písm. r) OZ nepovažujú za neprijateľné podmienky všetky a akékoľvek ustanovenia obsiahnuté v rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, treba vyriešiť, čo sa rozumie pod "ustanovením, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní." Do úvahy prichádzajú dva možné výklady: (i) za "ustanovenie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní" je možné považovať ustanovenie, ktoré v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky ustanovuje povinnosť spotrebiteľovi, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, t.j. bez možnosti spotrebiteľa sa pred podaním žaloby rozhodnúť, či spor predloží rozhodcovskému súdu dojednanému v rozhodcovskej doložke, alebo namiesto toho príslušnému všeobecnému súdu. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) OZ nehovorí nič o právach a povinnostiach dodávateľa a spôsobe uplatňovania jeho práv, a teda neobmedzuje dodávateľa v tom, aby v súlade s dojednanou rozhodcovskou doložkou predkladal spory so spotrebiteľom, v ktorých je aktívne legitimovaný dodávateľ, dojednanému rozhodcovskému súdu. To znamená, že ustanovenie v rámci rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré dáva spotrebiteľovi možnosť sa pred podaním žaloby proti dodávateľovi rozhodnúť, či podá na všeobecnom súde alebo dojednanom rozhodcovskom súde, nie je neprijateľnou podmienkou podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ. (ii) Existujú stanoviská, ktoré za "ustanovenie, ktoré vyžaduje v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní" považujú také ustanovenie v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, v zmysle ktorého je spotrebiteľ zbavený možnosti preskúmania jeho veci vyplývajúcej zo spotrebiteľskej zmluvy všeobecným súdom. To znamená, že ide o situáciu, kedy spotrebiteľ nemá možnosť žiadať preskúmanie rozhodnutia rozhodcovského súdu všeobecným súdom pokiaľ ide o práva a povinnosti spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. Pre toto stanovisko je irelevantné, či žalobu na rozhodcovský súd podáva spotrebiteľ alebo dodávateľ a či v prípade, ak žalobu podáva spotrebiteľ má tento možnosť voľby podať žalobu na rozhodcovský súd alebo všeobecný súd. V ďalšom texte vyjadrenia Poštová banka, a.s. poukázala na to, že ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ je potrebné vykladať v súvislosti s § 93b Zákona o bankách, podľa ktorého sú banky povinné ponúknuť svojim klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy o tom, že ich prípadné vzájomné spory s obchodov budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní stálym rozhodcovským súdom zriadeným podľa osobitného zákona. Návrh rozhodcovskej zmluvy sú banky povinné predložiť svojim klientom najneskôr pri uzatváraní obchodu, na ktorý sa nevzťahuje už uzavretá rozhodcovská zmluva. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že zákonodarca výslovne predpokladá, že banky budú v zmluvách so svojimi klientmi (spotrebiteľských zmluvách) dojednávať rozhodcovské doložky. Ak by aj ustanovenie v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky malo byť považované za neprijateľnú podmienku, vznikol by tu priamy rozpor s § 93b Zákona o bankách. Znamenalo by to totiž, že banka nemôže splniť svoju povinnosť podľa

§ 93b Zákona o bankách. V ďalšom vyjadrení Poštovej banky, a.s. obsahuje podrobnú argumentáciu k tomu, ako vykladať pojem uvedený v ust. § 53 ods. 4 písm. r/, nielen v kontexte slovenskej úpravy, ale aj práva Európskej únie. Výsledkom uvedenej argumentácie je záver, že rozhodcovská doložka nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. r/ OZ, ani podľa § 53 ods. 1 OZ a takisto nepredstavuje ani nekalú podmienku podľa ods. 1 písm. q) Prílohy Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len ako "Smernica"), ani podľa čl. 3 ods. 1 Smernice. Vo vyjadrení Poštová banka, a.s. k námietke navrhovateľky ohľadne neprijateľnosti úrokov z úveru vo výške 24% uviedla, že nemôže ísť o neprijateľnú podmienku, nakoľko úrok z úveru predstavuje cenu hlavného predmetu plnenia (úveru), pričom dojednanie o hlavnom predmete plnenia a jeho cene nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ako to vyplýva z § 53 ods. 1 OZ a čl. 4 ods. 2 Smernice. Výška úroku nie je neprimerane vysoká a je v súlade s dobrými mravmi. K námietke navrhovateľky ohľadne započítania platieb Poštová banka, a.s. predniesla podrobnú argumentáciu vyúsťujúcu do záveru, že na započítanie platieb nie je možné aplikovať ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nakoľko úverová zmluva je absolútnym obchodom a toto ustanovenie upravuje len započítavanie čiastočného plnenia a nie započítavanie dielčieho plnenia (plnenia v splátkach) a vôľa navrhovateľky smerovala na započítanie platieb v zmysle úverovej zmluvy. Dojednanie o započítaní pohľadávok takisto nemôže predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku. Napokon Poštová banka, a.s. vo vyjadrení vzniesla námietku svojej pasívnej legitímácie, ktorú odôvodnila tým, že dňa 08.12.2014 ako postupca uzatvorila zmluvu o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola pohľadávka voči navrhovateľke z úverovej zmluvy, a to s postupníkom BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, so sídlom Arch. Makariou & Kalograin 4, Nicolaidess Sea View City, 9th Floor, Flat/Office 903-906, Block A-B, P.C 6016, Larnaca, Cyprus.

Navrhovateľka súdu dňa 10.03.2015 doručila návrh na zmenu účastníka na strane odporcu tak, že navrhla, aby v konaní namiesto pôvodného odporcu Poštová banka, a.s. vstúpila spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO:45869464, a to z dôvodu, že dňa 09.12.2014 bola pohľadávka voči navrhovateľke postúpená na spoločnosť BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, ktorá pohľadávku postúpila na spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o., s tým, že táto skutočnosť bola navrhovateľke oznámená až listom zo dňa 05.01.2015, teda po začatí konania.

O uvedenom návrhu tunajší súd rozhodol uznesením č.k. 6C/168/2014-75 zo dňa 24.03.2015, právoplatným dňa 16.04.2015 tak, že pripustil, aby na miesto pôvodného žalovaného Poštová banka, a.s., vstúpila do konania obchodná spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 45869464.

Dňa 01.06.2015 bol súdu doručený návrh spoločnosti OMIKRON TRADING LIMITED, so sídlom v Nerine Chambers, P.O.BOX 905, Road Town, Tortola British Virgin Islands na zmenu účastníka na strane odporcu z dôvodu, že na ňu spoločnosť PRO CIVITAS, s.r.o postúpila všetky práva a povinnosti spojené s pohľadávkou navrhovateľky vyplývajúcou zo Zmluvy o úvere č. 1452834208, a to zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 30.03.2015, ktorú priložil k návrhu.

Uznesením 6C/168/2014-134 zo dňa 13.07.2015 tunajší súd pripustil, aby namiesto žalovaného - PRO CIVITAS, s. r. o. vstúpila do konania spoločnosť OMIKRON TRADING LIMITED so sídlom Arch. Makariou & Kalograin 4, Nicolaidess Sea View City, 9th Floor, Flat/Office 903-906, Block A-B, P.C 6016, Larnaca, Cyprus, zapísaná v Registri spoločností British Virgin Inslands pod č. 1503447. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 04.02.2016.

Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na deň 06.04.2016 o 12,15 hod., ktoré vykonal v neprítomnosti odporcu a jeho zástupkyne, ktorá dňa 01.04.2016 (piatok) o 16,19 hod. odoslala tunajšiemu súdu emailovú správu, v ktorej žiadala o odročenie pojednávania. Súd jej dňa 04.04.2016 (pondelok) v emailovej správe oznámil, že žiadosti o odročenie nevyhovuje, a to z dôvodov, ktoré sú uvedené v tejto správe (č.l. 153 spisu). Následne zástupkyňa odporcu ospravedlnila neúčast' odporcu, ako aj svoju a požiadala o pojednávanie v ich neprítomnosti (č.l. 155 spisu).

Na pojednávaní prítomný opatrovník navrhovateľky uviedol, že aj naďalej trvajú na návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku, ktorý odôvodnili existenciou neprípustnej zmluvnej podmienky. Dlh voči Poštovej banke existoval, ale postupne narastal a ďalej sa niekoľko krát prevádzal na iné subjekty. Im ide o to, aby sa splnil pôvodný záväzok voči Poštovej banke, na ktorého plnení sa telefonicky dohodli

so spoločnosťou Invest Capital, tak, že pravidelne posielali 30,- EUR mesačne. Napriek tomu, že dlh sa takto pravidelne splácal, tak im prišiel bez nejakého avizovania rozhodcovský rozsudok, po ktorého doručení dlh splácať prestali. Ešte uviedol, že keď sa pýtal na čo sú započítané ich úhrady, tak mu bolo povedané, že polovica ide na istinu a polovica na úroky, ale podľa istín, ktoré sú tiež v spise a ktoré boli priložené k žalobe však všetko išlo na príslušnosť istiny. Napokon opatrovník navrhovateľky uviedol, že sa mu nepozdáva ako sa prevádzala pohľadávka na jednotlivé subjekty, keďže sa jedná o subjekty, ktorých pôsobisko sa nachádza v daňových rajoch.

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že si pamätá, že uzatvárala zmluvu s Poštovou bankou, keď bol jej syn, ktorý je aj jej opatrovníkom, ešte malý. Ona sa náhodou dozvedela, že si môže zobrať pôžičku, tak to skúsila, nevedela či ju dostane, lebo mala malý príjem. Poštová banka jej odsúhlasila úver na 30 000,- SK na starú menu. Potom keď jej prišla zmluva, išla s ňou na poštu a tam jej vyplatili peniaze. Úver brala na zakúpenie dreva a uhlia na kúrenie a ešte na iné drobnosti do domácnosti. Na otázky súdu odporkyňa uviedla, že pokiaľ ide o vysvetlenie zmluvy pred jej uzavretím pamätá si len to, že jej povedali, že keď ju bude riadne splácať, tak jej môžu dať ďalšiu pôžičku, respektíve úver. Povedali jej, že ak by sa omeškala s nejakými splátkami, že by jej to tolerovali, tak jej povedali, že to postúpia súdu a potom súdnemu exekútorovi. Myslela si, že ide o okresný alebo krajský súd. Ešte navrhovateľka uviedla, že svojich záväzkoch si je vedomá a chce svoj dlh zaplatiť, keď sa bude dať na splátkový kalendár.

Okrem výsluchu navrhovateľky, súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinami tvoriacimi obsah spisu Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. sp. zn. IA-C0/714/0029 (č.l. 86 až 112 spisu), ďalej listinami priloženými k návrhu (č.l. 4 až 22 spisu), ako aj rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4Ps/4/2011-61 zo dňa 15.05.2012, právoplatným dňa 21.05.2012.

Na základe takto vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 01.10.2008 navrhovateľka ako dlžník uzavrela s Poštovou bankou, a.s. Zmluvu o úvere č. 1452634208, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 30.000,- Sk, ktorý sa dlžník zaviazal zaplatiť v 50 mesačných splátkach vo výške 1.040,- Sk pri dohodnutej úrokovej sadzbe 24% ročne, RPNM 26,81%, s prvou splátkou splatnou dňa 11.11.2008 a pri celkových nákladoch 18.042,85 Sk (ďalej len ako "zmluva o úvere"). V čl. 3. bod 3 bolo dohodnuté, že právne vzťahy neupravené úverovou zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami (VOP), Obchodnými podmienkami (OP) pre úver, sadzobníkom poplatkov, oboznámením spotrebiteľa s niektorými zmluvnými podmienkami dostupnej pôžičky, oznámením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa § 10 zákona č. 340/2005 Z.z. V článku 3 bod 6 zmluvy o úvere je uvedené, že zmluvné strany sa dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť a výklad, sa budú rozhodovať v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo Všeobecných obchodných podmienkach. Listom zo dňa 10.10.2011 Poštová banka vyhlásila predčasnú splatnosť úveru k 10.10.2011 a vyzvala navrhovateľku na zaplatenie sumy 636,41 EUR v desaťdňovej lehote od doručenia výzvy (č.l. 90 spisu). Dňa 03.07.2014 bol Stálemu rozhodcovskému súdu pri Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. doručený návrh Poštovej banky, a.s., ktorým sa domáhala, aby bola navrhovateľke uložená povinnosť zaplatiť sumu 552,59 Eur s 24% ročným úrokom od 02.07.2014 do zaplatenia zo sumy 552,59 Eur a 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 552,59 Eur od 02.07.2014 do zaplatenia, vyčíslený dlžný úrok a úrok z omeškania ku dňu spísania žaloby, t.j. ku dňu 01.07.2014 v sume 249,26 Eur, ako aj poplatok za rozhodcovské konanie. Ako vyplýva z ďalšieho obsahu návrhu žalované nároky predstavujú nároky zo zmluvy o úvere č. 1452834208 uzavretej dňa 01.10.2008 medzi navrhovateľkou a Poštovou bankou, a.s.. Dňa 23.09.2014 rozhodcovský súd vydal výzvu na doručenie žalobnej odpovede, ktorá bola navrhovateľke doručená tak, že ju do vlastných rúk prevzal opatrovník navrhovateľky. Dňa 20.10.2014 bola rozhodcovskému súdu doručená žalobná odpoveď opatrovníka navrhovateľky, v ktorej o.i. uviedol, že nesúhlasí s právomocou rozhodcovského súdu, nakoľko je rozhodcovská doložka uvedená len v obchodných podmienkach bod 11. Dňa 21.11.2014 rozhodcovský súd vydal rozhodcovský rozsudok sp. zn. IA-C/0714/0029, ktorým bola navrhovateľke uložená povinnosť zaplatiť Poštovej banke do troch dní od právoplatnosti rozhodcovského rozsudku istinu vo výške 552,59 Eur s 24% ročným úrokom od 02.07.2014 do zaplatenia zo sumy 552,59 Eur a 9% úrokom z omeškania ročne zo sumy 552,59 Eur od 02.07.2014 do zaplatenia, vyčíslený dlžný úrok a úrok z omeškania ku dňu spísania žaloby, t.j. ku dňu 01.07.2014 v sume 249,26 Eur, ako aj náhradu poplatku za rozhodcovské konanie vo výške 40,09 Eur. Ako vyplýva z odôvodnenia predmetného rozhodcovského rozsudku, rozhodcovský súd založil svoju právomoc vo veci konať a rozhodnúť na rozhodcovskej zmluve uvedenej v čl. 3 bod 6 zmluvy o úvere v spojení s čl. 10 bod 2.2 VOP, pričom vzhľadom na námietku navrhovateľky (v konaní pred rozhodcovským súdom v postavení žalovanej) sa rozhodcovský súd

zaoberal platnosťou rozhodcovskej zmluvy (doložky) a dospel k záveru, že táto je v súlade so zákonom a nemožno ju považovať za neplatnú. S ohľadom na uvedené vo výrokovvej časti vyslovil, že má právomoc vec prejednať a rozhodnúť vo veci samej. Rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľke doručený dňa 15.12.2014 tak, že zásielku prevzal do svojich vlastných rúk jej opatrovník (č.l. 112 spisu).

V predmetnej veci je návrh na začatie konania žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku, a to z iných dôvodov, než sú uvedené v § 40 ods. 1 písm. h/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len ako "zákon č. 244/2002 Z.z.").

Podľa § 41 ods. 1 prvá veta zákona č. 244/2002 Z.z. žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

S ohľadom na zákonom vymedzenú dobu, v ktorej možno podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku súd na prvom mieste skúmal, či bola predmetná žaloba podaná v stanovenej lehote alebo nie. Keďže žaloba bola tunajšiemu súdu doručená dňa 18.12.2014, súd konštatuje, že bola podaná v rámci 30 dňovej zákonnej lehoty, keďže rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľke doručený dňa 15.12.2014.

Ako už bolo uvedené, po začatí konania došlo k opakovanému postúpeniu pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere, ktorá bola následne predmetom rozhodcovského konania. Na druhom mieste sa preto súd zaoberal otázkou, či s postúpením pohľadávky od Poštovej banky až na súčasného odporcu prešli aj práva a povinnosti z rozhodcovskej zmluvy, alebo nie. Podľa ust. § 3 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyлúčia. V danom prípade rozhodcovská zmluva/doložka nevyлúčila svoju záväznosť aj pre právnych nástupcov, z tohto dôvodu odporca ako právny nástupca pôvodnej zmluvnej strany z rozhodcovskej zmluvy vstúpil aj do práv a povinností z tejto zmluvy.

Vychádzajúc z uvedeného súd sa zaoberal otázkou platnosti rozhodcovskej zmluvy, keď v žalobnom návrhu navrhovateľ túto napádal ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keď nebola individuálne dojednaná, ale len spomenutá vo Všeobecných obchodných podmienkach uzatvorenej zmluvy (ďalej len ako "VOP").

Podľa ust. § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 244/2002 Z.z., v znení účinnom ku dňu jej uzavretia, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli. Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

V predmetnej veci je nesporné, že rozhodcovská zmluva nebola uzatvorená ako samostatná zmluva, keďže v zmluve bol len na odkaz na túto zmluvu, resp. rozhodcovskú doložku s tým, že je uvedená vo VOP.

V konaní nebolo sporné, že zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou. V danom prípade tomu tak je s poukazom na ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, z ktorého vyplýva, že spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. V čase uzavretia zmluvy o úvere ust. § 53 Občianskeho zákonníka v odseku 1 zakotvovalo, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"), to neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Odsek 4 obsahoval príkladný výpočet zmluvných podmienok, ktoré sa považujú za neprijateľné, medzi nimi pod písm. r/ bola uvedená zmluvná podmienka vyžadujúca v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od

spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Odsek 5 zakotvoval, že neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

S poukazom na uvedené, ak by súd dospel k záveru, že rozhodcovská doložka uvedená v čl. 10.2.2 VOP, na ktoré podmienky odkazoval čl. 3 bod 7 úverovej zmluvy, má povahu neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle ust. § 53 ods. 1 písm. r) Občianskeho zákonníka, išlo by o neplatnú rozhodcovskú zmluvu a tým o dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Súd je pritom toho názoru, že rozhodcovská doložka má povahu neprijateľnej a tým neplatnej zmluvnej podmienky.

Na konštatovanie tohto záveru postačuje fakt, že táto doložka nie je uvedená v "hlavnej" zmluve, t.j. v tomto prípade zmluve úverovej, ale je uvedená vo VOP, keď v úverovej zmluve je len odkaz na rozhodcovskú doložku (úverová zmluva teda neobsahuje jej znenie) s tým, že táto sa nachádza vo VOP.

Podľa nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/2011 zo dňa 11.11.2013 (z ktorého, vzhľadom na obdobnú právnu úpravu spotrebiteľského práva, možno vychádzať aj v slovenskej aplikačnej praxi) v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednanie zakladajúce právo na zmluvnú pokutu, rovnako aj rozhodcovská doložka, zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných obchodných podmienok, ale len súčasťou samotnej spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. Z odôvodnenia nálezu (bod 30) vyplýva, že obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, na rozdiel napríklad od obchodných zmlúv majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých sa predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napríklad rozhodcovská doložka alebo dojednanie o zmluvnej pokute). Ak tak dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu poctivo a takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu.

Ohliadnuc od uvedeného, neplatnosť rozhodcovskej doložky spôsobuje skutočnosť, že z jej znenia vyplýva, že ide de facto o tzv. výhradnú rozhodcovskú doložku, pretože podľa nej ak bude v príslušnom spore žalobcom banka, predloží tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania a pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom klient je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho štatútu a rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu. De facto ide o tzv. výhradnú doložku preto, že v danom prípade je rozhodcovská doložka koncipovaná tak, že banka môže podať žalobu len na rozhodcovskom súde a spotrebiteľ nemá možnosť zabrániť tomu, aby sa spor prejednal pred rozhodcovským súdom, ktorý sa nachádza v sídle veriteľa (odporcu) a v danom prípade viac ako 250 km od miesta bydliska spotrebiteľa (navrhovateľky). Arbitráž je pritom vhodný inštitút tam, kde ide o spor medzi dvoma rovnocennými subjektmi, typicky medzi podnikateľskými. V prípade sporu medzi podnikateľom a spotrebiteľom o rovnocenných subjektoch hovoriť nemožno.

Tento záver nie je spôsobilá zmeniť ani námietka odporcu, že Poštová banka si zakomponovaním rozhodcovskej doložky plnila svoju povinnosť podľa § 93 ods. 1 písm. b/ zákona o bankách, pretože podľa druhého odseku § 93b uvedeného zákona klient nie je povinný prijať návrh rozhodcovskej zmluvy podľa odseku 1. Z tohto ustanovenia tak vyplýva, že banka mala klientovi dať návrh rozhodcovskej zmluvy a klient mal mať možnosť sa rozhodnúť, či tento návrh prijme alebo nie. Banka však do VOP ako súčasť úverovej zmluvy včlenila už "hotovú" rozhodcovskú zmluvu. V takomto prípade hovoriť o tom, že plnila svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu so zákona o bankách hovoriť nemožno. Včlenenie rozhodcovskej doložky do VOP rozhodne nie je to isté ako predloženie návrhu rozhodcovskej zmluvy.

Napokon v závere súd poukazuje na hlavný dôvod neplatnosti rozhodcovskej doložky, a to, že nemohlo dôjsť k jej platnému dojednaniu, nakoľko navrhovateľka už v čase podpisu úverovej zmluvy trpela duševnou poruchou, ktorá ju robila na takýto právny úkon neschopnou (§ 38 ods. 2 OZ). Existencia duševnej poruchy vyplýva zo záverov znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný v konaní tunajšieho súdu č.k. 4Ps/4/2011. Podľa záverov znaleckého skúmania navrhovateľka trpí duševnou poruchou - diagnosticky zmiešaná porucha osobnosti s rysmi nezrelosti, emočnej lability s píthiatickými črtami a poklesom rozumovej schopnosti na hranici ľahkej debility (ľahkej mentálnej retardácie) a tiež o

ľahkú mozgovú disfunkciu (organické poškodenie centrálného nervového systému). Vzhľadom na popis tejto poruchy (ktorý sa nachádza v odôvodnení rozsudku tunajšieho súdu č.k. 4Ps/4/2011-61 zo dňa 15.05.2012) možno bez pochyb konštatovať, že táto u navrhovateľky nevznikla po uzavretí úverovej zmluvy, ale existovala u nej aj predtým (od narodenia). Práve pre túto duševnú poruchu bola navrhovateľka obmedzená v spôsobilosti na právne úkony.

Dospejúc k záveru o neplatnosti rozhodcovskej zmluvy z dôvodu, že sa nachádza vo VOP, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a navrhovateľka pre svoju duševnú poruchu nebola schopná urobiť takýto úkon, súd podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. rozhodol o zrušení rozhodcovského rozsudku.

S ohľadom na plný úspech navrhovateľky v konaní, právo na náhradu trov konania vzniklo podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. navrhovateľke, ktorá si však žiadne trovy konania neuplatnila a žiadne jej nevyplývajú ani z obsahu spisu. Súd jej tak nemal akú náhradu priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O.s.p.), v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Okresný súd Dolný Kubín
dňa 6. apríla 2015

JUDr. Jana Veselá
samosudkyňa